

Doğayı ve canlıları fazlaca dert etmeyenler var ve tabii çocuklarını da yeterince doğa âşığı yetiştirmedikleri ortada. Oysa canlıların birbirine ihtiyacı var, teşvik edelim, çocuklar ağaca da sarılsınlar, kediye köpeğe de... Eh, gidip timsaha sarılmasınlar tamam ama öyle çok hayvan kahramanlı çocuk kitabı yazılıyor ki, başroldeki timsaha, ejderhaya hepimizin sarılası geliyor.

Dönüp dolaşp fantastik maceralar, başka başka canlılarla kurgulanmış kitaplar okuyoruz; çocuk edebiyatının böyle bir şansı var. Canlı cansız her şey, herkes rol alabiliyor çocuk öykülerinde. Sanatçı Betül Sayın'ın yazıp çizdiği *Rengini Arayan Pudra* (Günüşiği Kitaplığı) da bunlardan biri. Küçük albino yarasa, arkadaşlarından değişik renkte olduğunu fark ediyor ve okuru gülümseten bir aldanış içinde, kendine benzerleri aramaya başlıyor. Farklılıklarla barışık olarak bir arada yaşamının renkliliğini vurgulayan bu resimli kitap, desenlerin öykünün ayrıntılarına katkısıyla ayrıca dikkat çekici.

Çocuklara ve gençlere yazan Pakize Özcan ise, *Gücünü Yitiren Kral* (Günüşiği Kitaplığı) adlı resimli öyküsünde, zalim aslanın adaletsiz yönetimine karşı birlik olan orman hayvanlarını kişileştirmiş. Türlü çeşitli hayvanın aynı amaç uğruna bir araya gelmesi, dayanışması hiç kolay değil elbette. Yazar hem gülümsetiyor, hem de farklılıkların toplumsal

Çocuk edebiyatı her tür canlıyla dost!

yaşamdaki zorlayıcı ama bir o kadar da zenginleştirici etkisini düşünüyor.

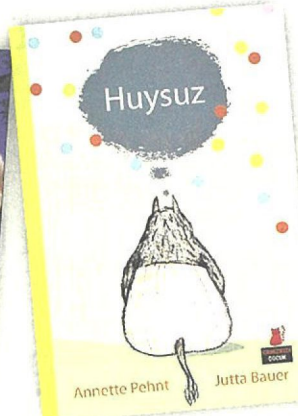
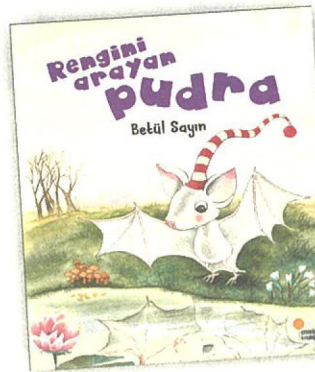
Alman yazar Annette Pehnt'in yazıp, Hans Christian Andersen ödüllü çizer Jutta Bauer'in desenlediği *Huysuz* (çev. Mehmet Barış Albayrak, Kırmızı Kedi Yayınevi) 2., 3. sınıflar için, hayvanlar arasında geçen bir roman. Adı üstünde, huysuz mu huysuz bir başkahramanımız var: "Ayıya benzer" bir hayvan. Uyumsuz, geçimsiz, morali hep bozuk... Yaşadığı Timbuktu kasabasının, tuhaf merakları, alışkanlıkları olan renk renk sakınleri ile (balıkçıl, imparator penguen, tavşanlar vd) uyum içinde yaşamayı, onlarla birlikte eğlenmeyi başaramayan Huysuz, yazarın özellikle bir hayvana benzetmediği –ama fare kafalı bir periye benzeyen– neşeli, iyimser Tingeli ile sonunda gerçekten arkadaş olabilecek mi, kitabı okuyunca çıkıyor ortaya.

Bir başka kitapta da başrolde resmen bir salatalık var! Çocukların çok sevdiği yazarlardan Christine Nöstlinger, *Kim Takar Salatalık Kral'ı* (çev. Selahattin Dilidüzgün, Günüşiği Kitaplığı) adlı çocuk

romanında acayip bir kral yaratmış ve bir evin ortasına bırakıvermiş. Aile bireylerinin her tür zaafını şıp diye sezip, onları birbirlerine karşı kullanarak evde egemenlik kuran bir salatalık! Bir Kumi-Ori! İnanılır gibi değil, ama okudukça gayet inanılır geliyor. Üstelik bodrum kattaki... Yok, en iyisi çocuklarla birlikte okumak. 10 yaşından sonrakiler için çok uygun.

Çocuk yaş aldıkça hayvanlarla örülü fantastik kurgulara merakı azalıyor dense de, merakının yönü değişiyor demek daha doğru. Hayvanlarla, dünya canlılarıyla daha ayrıntılı ilgilenmeye başlıyor kimisi. Böyle çocuklar için 3. sınıftan itibaren okunabilecek bir güzel kitap önerelim burada: Edebiyat ustalarımızdan Necati Güngör'ün, hayvanlar âlemi hakkında titizlikle biriktirdiği yüzlerce ilginç bilgi bu sarı kitabın içinde: *Hayvanların Sır Dolu Dünyası* (res. Mustafa Delioğlu, Notos Kitap).

Yeryüzünde kırk bin örümcek türü olduğunu, bütün örümceklerin et yediğini, geeyik yavrusunun doğumundan bir buçuk gün sonra saatte neredeyse kırk kilometre hızla koşmaya başladığını, çölde ağır yürüyen devenin günde elli kilometre yol aldığını... daha neleri neleri bu kitapta okumak mümkün. Kitabın arka kapışında "merak etmeden yaşanmaz" denmiş. Hele çocuklar! Onlar merak etmeden hiç duramaz. İyi ki de öyleler!

Gönül Çelen

MÜREN BEYKAN
murenbeykan@gmail.com